

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k.  
pol leta 4 „ — „  
četrtek „ 2 „ 20 „

**Po pošti:**

za vse leto 10 g. — k.  
pol leta 5 „ — „  
četrtek „ 2 „ 60 „

Vredništvo in opravištvio je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

# SLOVENSKI NAROD.

**Oznaniła:**

Za navadno trislošno vrsto se plačuje:  
6 kr. če se tiska 1krat,  
5 „ „ „ 2krat,  
4 „ „ „ 3krat.  
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štempelj) za 80 kr.

## Zveza avstrijskih Jugoslovanov.

„Politiki“ se piše iz Siska o tej zadevi, o kateri smo že tudi mi več spregovorili:

„Kolikokrat smo morali že mi avstrijski Slovani s tiho jezo in narodno razdraženostjo poslušati nemško pesem, da nemška domovina tako daleč sega kakor nemški jezik. Zdaj pa je videti, kakor da bi se od petja imelo prestopiti k dejanju in kakor da bi bili vspehi pruskih pušk na Francoskem prav blizu približali dobo, ktere so nekteri nemški narodojaki v Avstriji tako težko pričakovali, da otrsejo „svinčene podplate“ in da bi mogli materi Germaniji pokloniti vezilo toliko in toliko štirjaških milj „nemške“ zemlje, na kateri bije toliko in toliko milijonov slovanskih src. — Zgodovina zadnjih let, izid prusko-francoske vojske, zadnji dogodjaji v Avstriji in zlasti govorjenje „prusko-nemških“ novin v glavnem mestu te nesrečne države nas le predobro učé, da je temu res tako. Ni čuda, če Slovenci, ki imajo po Arndtovi pesmi tudi biti zavezani v to vezilo materi Germaniji, mislijo na sredstva, kako bi sebe in dežele svojih očetov oteli, da ju ne pogrezne žrtvoželjno nemško kulturno morje in da rešijo častitljivi svoj jezik in svojo narodnost žugajočega pogina; ni čuda, če se tudi Hrvatoma, ki so se raznarodnja tako čvrsto branili, reka Sotla kot jez proti nemškemu poplavlju preozka zdi, in če si iščejo močnejših trdnjav, za katerimi bi se mogli braniti proti nemškemu siljenju na iztok.

Jugoslovanske narodnosti v Avstriji so popolnem enega mnenja, da je vsled najnovejših evropskih dogodjajev in iz njih izvirajočih nasledkov ne le monarhija in dinastija našega cesarstva, ampak da je še bolj v nevarnosti njih samih eksistenca in historična in politična individualiteta; a tudi v tem sosložni, da je treba monarhiji, dinastiji, njih lastnemu jeziku in narodnosti žugajočo nevarnost vsakako in po vsaki ceni odstraniti s složnim postopanjem.

Ta misel je nedavno v Sisku zbrala nekoliko mož iz vseh krajev Hrvatske, Slavonije, vojne granice, Dalmacije, Vojvodine in Slovenije, ki so si stavili nalogo po mejusobni zvezi sedaj ločenih domovin stvariti si ožjo domovino, ki bi bila krepka dovolj, braniti se proti močnemu poplavlju nemškega kolosa, same sebe rešiti žugajoče nevarnosti in biti ravno tako v nevarnosti bivajočemu zapadnemu slovanskemu pokolenju zvest zaveznik v nevarnosti. Shod so je pečal pred vsem z glavnim vprašanjem, namreč s združenjem trojedne kraljevine s Slovenijo v skupno, federirano državno telo. Ta ideja, narekovana po potrebi mejusobne podpore in sosedne sonarodnosti, se je v principu od vseh strani najživejše z aklamacijo pozdravila in sprejela.

Hrvati so naglašali potrebo, naj se pred vsem iz vseh zdaj raztrganih pokrajin, kjer stanujejo Slovenci, napravi ena edina celota, „Slovenija“, ktero idejo so Slovenci itak že sprejeli in se za njo borovati začeli, in za ktere uresničenje niso le provincijalni Hrvati in Slavonci, ampak tudi Dalmatinci, graničarji in Srbi pripravljeni pomočno in podporno potegniti se. Taka Slovenija naj bi se potem federalistično zedinila s trojedno kraljevino, ki se bode med tem kompletirala s pristopom vojne granice in Dalmacije k Hrvatsko-Slavonski. Z vso pravico pa so Slovenci ugovarjali, da bi to pomenjalo tudi združenje z Ogersko, česar pa Slovenci nikakor ne morejo priporočati, ker skušnja ne uči le, da bi sedanje državno razmerje med Ogersko in Hrvatsko in pa odvisnost avtonomne hrvatske deželne vlade od ogerskega ministerstva

ovirala svobodno, napredno razvijanje slovenskega naroda v tej deželni zvezi, ampak da je tudi razmerje med hrvatskim narodom proti lastni deželni vladi tako žalostno in neugodno, da si Slovenci nikakor ne morejo želeli, ka bi se udeleževali razmer, kakoršne zdaj na Hrvatskem gospodujejo. Nasprotno so tirjali Slovenci, ker je itak večina sosednih deželnih in narodnih delov, t. j. Dalmacija, granica in slovenske pokrajine utelne v Cislajtanijsko, naj setudi Hrvatska in Slavonija pridruži tej deželni skupini, naj ž njimi združeni na podlagi hrvatskega državnega prava stvarijo federirano državno telo in naj za to novo telo nasproti drugim kronovinam monarhije tirjajo isto državopravno stanje, ktero Ogerska že ima, in za ktero se Čehi boré.

Sicer se za takrat ni nič določnega sklenilo v tej zadevi, a vendar imamo trdno upanje, da se bode to pri prihodnjem shodu vsakako zgodilo in da bode zmagalo mišljenje — Slovencev.

Naj pa že bode, kakor hoče: Istina je, da so zbrani zastopniki jugoslovanskega naroda iz Hrvatske, Slavonije, vojne granice, Dalmacije in Slovenije zaradi svetovnozgodovinskih dogodjajev v Evropi in v očigled nevarnosti, ki preti iz reševanja nemškega vprašanja koristim dinastije, monarhije in zlasti po omenjenih deželah bivajočih narodov, — priznali, da je politično združenje trojedne kraljevine s Slovenijo na podlagi hrvatskega državnega prava v eno narodno-politično celoto nujna potreba, in sklenili, da hoté z vsemi postavnimi pripomočki delati na to, ka se ta ideja dejansko izvrši. Ideja je v principu priznana; kako se naj bode izvrševala, to je pristranska stvar, o kateri se bomo lahko porazumeli. Zveza avstrijskih Jugoslovanov proti pretečenemu ponemčenju na eno stran in proti magjarski hegemoniji na drugo stran je postala dejanska istina. Naj bi rodila blagoslovljene plodove!

## Opombe k kranjskemu šolstvu.

V Ljubljani novembra meseca. [Izv. dop.]  
(Dalje.)

Kranjska nižja gimnazija je postala realna s slovenskim učnim jezikom. „Danica“ je sprva rekla, da se moramo polastiti vsake pedi zemlje, ki jo nam nasprotnik pripusti. Kasneje jo podučene „Novice“ drugače podučé — popolnoma dobro. Prepričan sem, da vlada s slovenskim učnim jezikom na nižji realni gimnaziji v Kranji hoče nas in naše zahteve zastran narodnega šolstva le na led — ad absurdum speljati. Če je nižja gimnazija v Kranji že popred tako vidno propadala — (tega mi tu ni treba spričevati čitatelju, ki je „Slov. Nar.“ sestavke „o Kranjskih gimnazijah“ vsaj po vrhu pregledoval) bo prestrojena gotovo še bolj hiralna. Hvalisana vladna doslednost, kje si? Če je slovenski jezik zmožen za realno nižjo gimnazijo v Kranji, — zakaj se ne vpelje kot učni jezik na nižji gimnaziji v Ljubljani in v Novem mestu? Ali je vlada pozabila na svoje za neovržljive oklicane razloge, s kterimi je pod Auersperg-Dežmanovo krinko odbijala naravne pravične zahteve naših narodnih poslancev!! Naši narodni zastopniki, edini pravi zastopniki naše dežele, bodo v prihodnjem zboru gotovo očitno protestovali zoper omenjeno vladno nedoslednost in ob enem tirjali, da se nedoslednost v doslednost spremeni in po vseh nižjih razredih kranjskih gimnazij slovenski učni jezik vpelje.

Slovenska nižja gimnazija v Kranji poleg ravnatelja Kr. pa učitelja Pirkerja! Kakanavskrižnost! kaka

ironija! O tem mi ni treba obširneše govoriti. Stvar in nasproti stavljeni imeni slednjemu našincu zadostujejo, če ni samo „poln rodoljubja, ampak vsaj malo pozna šolske naprave in potrebe,“ če vsaj nekoliko dosledno misliti zna. Zakaj vlada mesto nemškutarčka ni izbrala zmožnega učitelja izmed prosečih našincev? zakaj ni postavila izvrstnega narodojaka, ki ga sedaj na magjaronski Reki Rauchov dim duši? Strastna nemčurska protekcija res vse premore!

Mnogi se spodtikajo nad realnimi gimnazijami; celo stare „Novice“ so nevoljne rekle, če se že ima poskušati z novo napravo, naj se poskuša v deželnem središču, v Ljubljani. Razni osebni razgovori, celo oni z nekterimi narodnimi veljaki so me poleg omenjenega „Novičnega“ članka prepričali, da v dotičnih krogih vlada gosta tema (da se bolj nevéščno ne izrazim) o realnih gimnazijah. Realne gimnazije niso ravno nove naprave, tedaj se tudi med nami ž njimi ne bo „poskušalo“. Načelna podlaga teh šol je gotovo popolnoma trdna, in čem bolj se bo gmotno in duševno življenje v zmislu našega stoletja, v zmislu sedanjega časa razvijalo, tem bolj potrebne bodo realne gimnazije slehernemu narodu, sleherni deželi. S tem nikakor ni rečeno, da bi imele vse po enem n. pr. vladnem kopitu ustrojene biti. Nikdo ne bo tajil, da se najžlahtniši cvet na košatem drevesu izobraženosti, — duševni — npravnstveni napredek v vsakej deželi in pri vsakem narodu različno razcveta in sicer ravno tako razcveta, kakor ga njemu primerne zemeljske moči pa slednjemu narodu lasten poseben življ silijo. Zato se tudi šolstvo vsacega naroda in v vsaki deželi različno — če naravno razvija, (kar le naša ponenemčevavna vlada noče priznati); le načela duševne izobraženosti povsodi taista ostanejo.

Našim različnim okoliščinam in potrebam gotovo ne ustrezajo niti česke realne gimnazije niti po teh posnete in le nekoliko prestrojene dunajske, kterih načrt si je vlada prisvojila. Enako malo bi nam koristile neprenarejene inostranske nemške realne gimnazije, tudi se bi nam popolnoma ne priljubil načrt onih 38 ruskih gimnazij, ki so l. 1852 staro grščino odstranile in mesto nje realne predmete vpeljale. Realne gimnazije so tedaj že dostojno skušene šolske naprave. Naš deželni šolski svet bo pa vedel marsiktero našim različnim razmeram primerno preuredbo vpeljati ali vsaj za vpeljavo nasvetovati. Jaz mu tu ne bom po moje namigoval, da me v prihodnje kak modrijan ne pritakne onim „našincem“, ki so „polni rodoljubja, a malo poznajo šolske naprave in potrebe“.

Ne strašimo se realnih gimnazij, ki bi naši deželi, našemu narodu primerno uravnane mnogo več koristile kakor dosedanje gimnazije. Sama — gola preuredba imen, kakor je vlada letos pri nas v Kranji in v Novem mestu realni gimnaziji vpeljala, nam nič ne pomaga. Ime naj nikogar ne slepi!

V Kranji bi morala vlada nižjo realno gimnazijo popolniti t. j. jej še 4 višje razrede prideti, če nebo sedanja kranjska šola propadla ali pa samo životarila. Naši narodni zastopniki bi bili lahko vlado zastran tega poprašali, jo iz raznih razlogov k popolnjenju kranjske gimnazije priganjali; gradiva in sicer nabrane gradiva bi jim za tako interpelacijo gotovo ne manjkalo. To gradivo se sedaj še bolj kopiči. „Laib. Ztg.“ (Amtl. Theil) je 27. okt. t. l. v št. 246 razglasila najviši sklep od 20. okt., vsled kterega ima vlada v Trstu precej ustanoviti in odpreti 7 razredno, višjo

realno z nemškim učnim jezikom. Vse stroške — za učitelje, hišo, kurjavo itd. bo vlada plačevala! Tam za peščico, nekoliko le začasno nekoliko stanovito naseljenih Nemcev posebna viša nemška realka — tam v Trstu draga državna nemška realka, — tu pri nas pa le bolna realna nižja gimnazija v Kranji. In vendar je naša dežela že leta in leta z davki tako preobložena, kakor nobena sosedna. Za naše šolstvo, za njega razvitek in popolnenje nima vlada denarjev, ko vendar kljub najvišjemu sklepu finančno ministerstvo po nasvetu skrbljivega Kalteneggerja hoče iz nova iz naše kože izžmeti novih dvestotisoč goldinarjev! Pred ko ne za to, da bo Nemcem v Trstu višo nemško realko napravila; mi se moramo potiti, tuji pa bodo naše zaslužke v plačanih davkih požrli!

Vsled najvišega sklepa se bi imele vsaj tri pravoslovne stolice na vseučilišču v Gradcu ustanoviti. Ubogih 3600 gl. so bili zanje namenili. S takimi mrvami hoče vlada nas in naše pravične narodne zahteve utolažiti! Po ministerški nameri in vsled nove ustavne postave o plači vseučilišnih profesorjev bi one stolice bile le izvanredne. Naš narod vendar ni izvanreden, da bi se s takimi izvanrednimi namerami zadovoljiti dal! Pa koliko se je za te izvanredne stolice storilo? Kljub najvišjemu sklepu so one izvanredne stolice ostale le prazne obljube na papirju. V proračunu zanje ni preskrbljeno; minister bi jih brez dovoljenja svojih ustavovercev ne mogel v ustavovernem parlamentu zagovarjati!! Zarad onih ubogih 3600 gl. so naše stolice zaspale, pa zarad vsenemškega — Ali ni to dvojna mera, če pogledamo v Trst? Njih veličanstvo ustanovi  $\frac{20}{10}$  nemško višo realko in konec tekočega meseca se ima odpreti. Nemška naprava še tudi ni v letošnjem državnem proračunu; tudi za nemško realko ustavoverci še niso privolili potrebnega denarja — in vlada jo vendar precej ustanovi, oživi! In vendar bo nemška viša realka v Trstu veljala najmanj 8 do 9krat toliko kakor bi one nam obljubljene pravoslovne stolice na graškem vseučilišču veljale! Kdo bi pri tako različnem — ravno nasprotnem vladnem postopanju še količkaj veroval onim razglašenim izgovorom, s katerimi se je dotični minister pred našim poslancem zarad nevpeljanih pravoslovnih stolic zagovarjal in opravičeval!

(Dalje prih.)

## Dopisi.

**Iz Maribora.** 15. nov. [Izv. dop.] (Preklic pariške pogodbe l. 1856. — Domače zadeve.) Zastor, ki je zakrival do zdaj rusko politiko nasproti nemško-francozki vojni, je razgrnjen; kar se je že z davna gatalo, to je postalo odkrito: Rusija je gledala na svoj dobiček; Nemci in Francozi so jej stvar ravnožna. In Rusija ima pri tem pravo; le bedaki bi se dajali Bismarku in otročjemu geniju francozkega naroda v igračo. V Rusiji je mrzlo, in politički in diplomatiški duh, ki tam in od onod veje, ne more nego mrzel biti — „kühl bis ans Herz hinan“, kakor Nemci o sebi radi trdijo. — S tem da je Francija v stiski, pomagano je Slavjanom v dvojem pomenu: prvič, ker Francija ne more v Vostoku odločevati, in drugič ker so tudi Nemcem roke zavezane. Mi nikakor Francozom ne želimo zlega; mi temveč kakor sebi tako tudi njim želimo osvobojenja iz nadlog. Zato z veseljem gledamo na njih patriotsko dvigovanje, ktero nam je porok, da se narodi ne dadé kakor ovce s kratka mala poklati, in ker mislimo, da, čem se močnejše dvigajo, tem slabejša mora prevzetna Vsenemčija postajati. Ali veliki zakon prirode, po katerem razpadajoči deli enega telesa prihajajo drugim v korist, ponavlja se tudi zdaj v borbi teh dveh narodov, in tega zakona smo veseli: „Ni nesreče, kjer bi sreče ne bivalo.“ Evropejsko ravnovesje, ktero je podobno skodelama vage, obrača se na ono stran, ktera je čila in nezmanjšana ostala pri rušenju nasprotno: Slavjanstvo si je za toliko oddehuolo, za kolikor je do sedaj nasprotno mu Romanstvo in Nemštvo oslabele. Znamenje tega je najnovejši korak Peterbur-

ške politike, korak srečen, ker je slavjanofilske in slavjanske stranki celega sveta ugoden in dovoljen. — In kako jo z domačimi našimi zadevami, mislim slovenskimi? Treba jim doslednosti in srčnosti. Nit, ki se snuje, prilega se naši preteklosti in bodočnosti čisto popolnoma; tej niti treba, da trdna vez postane. V to verujemo in na to se nadejamo.

—r.— **Iz Ljubljane** 14. novembra. [Izv. dop.] (Beethovenova svečanost.) Ostaja mi še popisati konec. Glavna težnja svečanosti je bila odločena pojedini v kazini. Tu naj bi se pokazala moč nemškega govora, nemškega petja. In v resnici govorilo, pelo in pilo se je skoro kakor za stavo. Prvo napitnico je sprožil dr. Schöppel na konstitucionalnega vladarja, ki pospešuje vednost in znanosti, pa ž njo si pri celjskih Prusomanih še gorkega kropa ni zaslužil, ker so kar naravnost izrekli: „No, dos is a pissel schwarzgelb.“ Da pri takih prilikah dr. Keesbacher-a jezik srbi, je naravno. Napil je tedaj nemški domovini, ktera ima pa od te napitnice toliko koristi, kolikor Keesbacherjevi bolniki. Za njim je jedljal gosp. župan, dr. Suppan in tako je šlo lepo naprej, kakor jagode na paternoštru. — Zvečer je bil v kazini ples, pa brez živahnosti, brez splošnega duha veselja, marveč je vladal bolj ošaben, že skoro kisel „ton.“ Celjskih gostov namreč je bilo na plesu prav malo. Pa še te so tako imenovani „feine Leute“ gledali pisano in po strani, kakor jim je tudi presedalo, da je bilo Ljubljancanov vmes, ki niso udje in niso sposobni za kazino. To je pa tudi naravno. Poznali se niso, in kdo vé, če v še tako čedni suknji ne tiči kaka rokodelska duša. Ljubljanski nemčurji pa so plemenite krvi, starega rodu, vsaj se lahko vsakemu dokaže, ka je njegov oče ali stari oče še hodil s košem po svetu, kar je pa neprijetno več vredno, kakor taka abotna ošabnost ki še ptujcem nasproti mesto gostoljubne prijaznosti kaže le gizdavost. Zlasti je obnašanje nekterih nadpolnih otročičev iz „boljših hiš“ vsacega žalilo, kdor ne pripada znani kazinski klik. Gospod Dežman bi si pridobil občo hvalo, tudi med svojo stranko, ko bi tem nadpolnim otročičem na stroške konst. društva podaril vsacemu eksemplar „Knigges umgang mit menschen, ali pa „olikanega Slovenca.“ — Večina Celjanov je pohajkovala po mestu, zlasti krčme so jih bile polne. Bili so pa sploh nezadovoljni, zabava jim ni bila zadostna, ker sem sam čul nekega Celjana: Na hāt i dos gwusst, wegen dera geigerei und dem pissel singen, bor i net her kommen: es gibt gor ka hetz, dos ver-stengen nur wir Cillauer. —

V pondeljek ob eni popoldne so se odpeljali, brez gošče in petja, le malo, k večemu 40 ljudi, med njimi Dežman, jih je spremljevalo. Nekoliko hripavih „hoch“, in šli so. In tako je končal „Verfassungstag“, sedaj „Beethovenfeier“ imenovan, v vsem vreden naslova „Parturiunt montes“ itd. V mestu se za te burke nihče brigal ni, nihče ni šel na kolodvor, še navednih rado-vednežev ni bilo. Obraz mesta je bil, kakor navedni delavnik, in nebo je kazalo svojo mednarodnost s tem, da je spuščalo obilo pohlevnega dežja na ustavoverno in drugo Ljubljano. Prepričali so se nemčurji menda do dobrega, da nimajo stališča, da kopljejo jame v vodo. Gospod Malič se je pa skazal, kakor se gre pri tej priliki, jako gostoljubnega. Primanjkovalo je namreč zasebnih stanovanj, in nektare gospe so morale stanovati v Maličevi gostilnici. Vse je bilo tako nepstanovito in je mislilo: oče Malič dā to tako zastoj. Oče Malič pa je mislil v svojem gostoljubnem srcu, zakaj bi ti svojemu bližnjemu ne pomagal, da se malo denarja znebi, napiše mast račun, in ga predloži odboru, kteri ga plača. Prav tako, z denarji ni da bi norce bril. —

**Iz Ptujja** 16. nov. [Izv. dop.] Naša realna gimnazija, ktera letos že iz dveh razredov obstoji, šteje v I. razredu 35, in v II. razredu 25 učencev, gotovo lepo število za učilišče, ktero je še komaj dve leti staro. 7 učencev je letos v I. razred manj; prišlo, kakor lansko leto. Po narodnosti so učenci skoro sami Slovenci, iz ptujškega, ormuškega in ljutomerskega okraja: mala trohica tistih, kteri se Nemce imenujejo, so mestnega stanu iz Ptujja, ali so prav za prav tudi Slovenci,

kakor je Ptuj sploh slovensko mesto; in na ulicah, na trgu, po štacunah, v pisarnicah itd. se izključivo slovenski govori, celo g. dr. Strafella si s slovenskim jezikom denar služi, da lože Slovence zasramuje; nemški jezik se le kakor „Hausmöbel“ rabi; čudno pa je res, da celo taki gospodje, kteri se Slovence imenujejo, svoje otroke med Nemce zapisati pustijo; to kaže malo značajnosti, malo ljubezni do svoje domovine. Učenci na našem učilišču so tedaj le slovenskega in celo malo nemškega jezika zmožni, in vendar v šoli zadnji izključivo gospoduje. Učitelji so razen enega sami trdi Nemci, kteri slovenskega jezika trohice ne znajo, podučujejo tedaj samo v nemškem jeziku. In kakor se je nam starejim enkrat matematika v latinskem jeziku prednašala, tako se sedaj mineralogija, naravoslovje i. t. d. naši mladeži v nerazumljivem nemškem jeziku v glave ubija; učitelj se nad učenci jezi, ker od vsega truda nikakega vspeha nima, učenci pa se mučijo noč in dan, pa brez vse koristi, ker učitelji slovenskega jezika še toliko niso zmožni, da bi učencem celo nerazumljive stvari razjasniti mogli, šola pa ostane brez vsega haska, druga nič, da mladeži čas, starišem pa denar krade. Res škoda za ves trud, s katerim se je naš vrli poslanec g. Herman prizadeval, srednjo šolo za Slovence izposlovati, ker mesto kruha so nam dali kamen, za kar jim nikdar hvaležni biti ne moremo.

**Iz Gorice** 14. novem. [Izv. dop.] Dne 28. t. m. bo v Gorici v dvorani mestnega magistrata svilorejsk kongres ali zbor. Pri tej priliki se bodo razpravljala sledeča vprašanja: 1. Kake skušnje so se naredile do zdaj v naši deželi s semenom svilnih črvičev, pridobljenem po celičnem sistemu (Zellensystem)? — 2. Po kakem načinu bi se utegnilo vpeljati in doseči, da bi se tako seme sploh po celičnem sistemu dobivalo? — 3. Kake skušnje so se naredile glede disinfekcije prostorov, kjer se svilni črviči redijo? (da bi se namreč vsi zdravju sviloprejk škodljivi vpljivi odstranili iz takih prostorov) — 4. Po kaki svilorejni ravnavi (metodi) — ako se rabi zdravo seme, se more najgotovješi obilni pridelek svilnih mešičkov ali kokonov pričakovati? — 5. Kako bi se dalo najvspešnejšo v okom priti napakam, ki se gode pri trgovanji s semenom svilnih črvičev? — 6. Kaj bi se dalo popraviti in zboljšati v napravah trga svilnih mešičkov (kokonov) v Gorici?

To so gotovo prevažna vprašanja za vsacega svilorejca, in brez dvoma bo to pripomagal k povzdigi sviloreje, ktera je zadnja leta zelo opešala zastran boleznih na sviloprejkah, ako se ta vprašanja dobro in tehtno rešijo. Poročevali bodo o navedenih točkah sami strokovnjaki; obžalovati moramo pa to, da se bode vsa razprava vršila le v italijanskem in izjemno v nemškem jeziku; ker so poročevalci razvun profesorja Haberland-a sami Italijani. Ker se bo po tem takem gotovo prav malo Slovencev zbora udeležilo, bi bilo pa vsaj dobro — in vlada bi morala za to skrbeti — da se po tem dotična razprava tudi v slovenskem jeziku priobči — kajti tudi naša stran je potrebna poduka v sviloreji, tudi mi bi radi pozvedeli pripomočke, s katerimi v okom priti boleznih na sviloprejk, tudi nam je mar za zboljšanje svilnega pridelka itd.

Vlada je jela zadnja leta zdatno podpirati povzdigo sviloreje. Poprej se je v ta namen iz države zaklada le prav malo trosilo; zdaj so se dotični stroški zuamenito pomnožili. Iz letnega poročila c. k. ministerstva za poljedelstvo za l. 1868, ktere ga imamo ravno pred seboj, je razvideti, da se je leta 1867 potrosilo v ta namen samo 1500 gl. — proračun l. 1868 obsega pa takih stroškov 25.000 gl. tedaj celih 23.500 gl. več od poprejšnjega leta. Osnova zvilorejskega poskuševališča v Gorici je znatno pripomagala k tem stroškom. To napravo je osnovala vlada v Gorici l. 1868 za vdomečenje in povzdigo sviloreje v Avstriji sploh. Vodstvo je izročeno bivšemu profesorju na kmetijski akademiji v Altenburgu gsp. Haberland-u njemu je pridružen kot adjunkt dr. Enrico Verson; prvi je Nemec, drugi Italijan, slovenskega ni zmožen nobeden izmed vsega osebja na poskuševališči, nego menda ču vaj sam, pa še ta malo. —

Ta naprava je res namenjena samo za dosego in povzdigo materialnih koristi, s katerimi bi ne imel jezik

sam na sebi nič opravi, ako ne bi trebalo prav jezika za priobčevanje storjenih skušenj in za podučevanje v sviloreji sploh. Osebe poskuševališča ima veliko obče- vati s strankami, z Italijani in Slovenci in trebalo bi tedaj, da bi bil vsaj eden izmed gospodov tudi našega jezika zmožen in to tem več, ker se vsako leto o času reje svilnih črvičev nekoliko oseb (do 15) podučuje. Letos je bilo ministerstvo dovolilo celo nekoliko (menda 4) štipendij, da se podele takim mladenčcem, ki so se hoteli teh učeb in praktičnih poskušanj udeležiti, kako nevshečen je bil pa pogoj, da morajo biti deležniki ita- lijanskega, ali vsaj nemškega jezika zmožni, in če se morda ta pogoj ni naravnost izrekel — se je vendar že sam po sebi zastopil, ker je gotovo neobhodno po- treba, da učenci razumejo učitelje, drugače jim ne more vse podučevanje nič koristiti.

Dežele, koder bivamo Slovenci, so za svilorejo večidel prav ugodne in v resnici se je tudi že precej po Slovenskem razširila. Treba tedaj, da se vlada v tem oziru tudi na nas ozira. Mi popolnoma odobrujemo viši potrošek mimo preteklih let, za povzdigo sviloreje, kakor veselo pozdravljamo vladino prizadevanje za zbolj- šanje kmetijstva sploh; želimo pa in menimo, da imamo celo pravico zahtevati, da se v pravi primeri z vsemi drugimi narodi udeležimo tudi dotičnih koristi.

**Iz Hrvaškega,** 12. novembra. [Izv. dop.] Večni jud Ahasverus mora v kazen za to, ker se je Kristusu nosečemu težki križ na Kalavarijo posmehoval, do sod- njega dne po svetu okolo hoditi. Njemu ni dano, da bi smrt videl. Blizo enaka osoda zadela je našega Rau- cha, kajti za njega je banovanje denes prava kazen, in od dne do dne večja kazen prihaja. Rad bi stresel to breme raz sebe, pa ga ne more, priklenen je na bansko stolico, pa mora mirno gledati, kako mu kro- kar javnega mnenja jetra kljuje. Kakor se je Ahasve- rus čez pečine v brezna strmoglavljaj, v bitkah po slo- nih teptati, po kolesih tretji dal, ter se med rise in barse vrgel, da bi ga raztrgali, da bi vendar enkrat konec jegovemu življu bilo; — ravno tako je Rauch že marsičesa uganjal, kar bi bilo vsakega drugega že zdav- naj v kriminal spravilo in ugonobilo, pa vse zastonj! on se banstva ne more rešiti. Lonjsko polje, limito sol in vse druge lumparije niso bile v stanju njega banstva rešiti. Ali ni za obžalovati ta naš Rauch — Ahasverus!

Moji dopisi v „Slov. Nar.“ začeli so mu srbečičo delati. Počen groš bi dal — za celega je preškrten — če bi mogel zvedeti, kdo sem. Morebiti se mu moj zlog, ali moja sintaksa dopada, ne mara, ka mi hoče česti- tati ali kali! — Rauche ti si proti meni lev, jaz sem proti tebi muha. Če si ti res lev, za kakoršnega se šteješ, ni dostojno tebe, da se za mé muho brigaš. Kaj ne veš, da pravi latinski pregovor: leo non capit mus- cas! Ti si „ekscelenca“, jaz samo enostalni „specta- bilis“; kolika razlika, pa se vendar k meni dole poni- žuješ, to se vendar ne strinja s tvojim baronstvom. — Pa kaj me zasleduješ? Saj me poznaš, saj se tudi jaz pred teboj ne skrivam. Zakaj bi se nek, saj me ni tebe strah. Ne misli, da se mi neizrekljive tresenje pred tvo- jim Geslerovim klobukom, kakor marsikteremu tvojih puranov in mamelukov. Še celo to ti morem reči, da sva že skupaj pri enej mizi, nečem reči pijančevala, ampak pošteno pila kakor n. pr. fantje iz Krakovega in Šiške. Tačas se ve da še nisi bil izsušitelj žepov posestnikov Lonjskega polja, in Prekosavci so tačas tudi še slane žgance jedli; denes sem pa, kar mi bogme ni žal, nepristopljiv tvojej osebi. Sicer pa vem še več „štukelcov“ o tebi, vsi pridejo na red eden za drugim, lepo po časi, da te na enkrat preveč ne poškodovam. Za poskušnjo tukaj samo enega: Pred dvema mesecema bil je neki K—š—k, zakotni pisac iz Ljubljane, v Za- grebu, da s teboj nekaj „komplanira“, kar še zmerom ni komplanirano iz časov tvojega eksila sem. Hrvaško vino je tamu gospodu jezik razvezalo, in izpovedal se je. Človek še čez kamen pade, kaj ne bi beseda čez gladek jezik zdrknila. Da te ne bo sram, nečem javno povedati tisto zadevo, ki jo je prišel gosp. K—š—k s teboj komplanirati. —

Iz tega lahko bralci „Slov. Nar.“ povzamejo, kako pri nas javni in privatni škandali vse duševno življenje okupirajo. Žalostno, trikrat žalostno, pa tudi prokleta

trikrat prokleta! Le škoda, ka je Viktor Hugo že spisal svoj glasoviti roman „les misérables“. Tukaj pri nas bi bil dobil cele garniture za take romane. Ravno denes odprla se je v Zagrebu cela skupščina „les misérables“ vulgo sabor. Kaj bodo ti les misérables skupaj mom- ljali, kaj to nas druge briga. Naj momljajo, kaj god jim je drago, vse to nas druge prav nič ne briga. Bodo že zopet razen šli, kader se bodo dosta namomljali.

Okoli vojniške krajine Magjari hodijo kakor žaba okolo lešnjaka, ali pa kakor lisica okolo ježa. Radi bi jo pregriznili, pa je pretrda za njih zobe, radi bi jo pri enem ali drugem koncu prijeli, pa jim je prebodeča. Izvrsten predmet za tragikomično igro.

Naš press-pandur Agramerica je svojega vrednika menjala. Ta vest bo sicer malokterega bralca „Slov. Nar.“ zanimala, in jaz jo tudi omenjal ne bi, če ne bi nekaj humorističnega na sebi imela. Prejšnji Agrame- ričin vrednik je bil neki Chernel s pridevkom: „der bruder Kilian“, sedanjí je pa neki Kafka s pridevkom: „der dumme kerl von Agram.“ — Z nekim zadovolj- stvom konstatujem, da ni eden ne drugi ni rojen Hrvat. Vsaka nova metla dobro pometa, ta pregovor je svojo resničnost na novo pokazal v novem vredniku Kafki. V vsakej številki Agramerice, pod katero je do sedaj podpisan bil, viha svojo metlo proti „Zatočniku“, ki se ga pa ravno toliko boji, kolikor žaba dežja. Celó to mu ni bilo prav, da se je tudi nekoliko odličnih Slo- vencev udeležilo posvetovanja jugoslovanskih rodoljubov dne 8. t. m. v vojniškem Sisku. Sicer pa gre govorica, da Kafka prejšnjega vrednika v vsakem obziru vsaj za dolžino celega judovskega nosa nadkriljuje.

**Iz Dunaja,** 16. nov. [Izv. dop.] Nova vojska je tukaj! Ravno ista in taka znamenja, kakor so bila pred začetkom francosko-pruske vojne, prikazujejo se zdaj!

Tako tukaj odmeva od vseh strani, iz časopisja in iz razgovoril politikujočega občinstva. In res ni nemo- goče, ka se splete v vshodu nova krvava šiba, predno je óna na zapadu divjati nehala. Rusija, ponosna na svojo moč, ponosno govori in odločno. Od straha so stari diplomati v kramarskem Londonu, póstarnem Ca- rigradu in na Dunaji na svoje vzvišene — sedeže pali.

Kaj početi? Ali dobljeno klobuto spraviti in mol- čati, ali onemoglo pest vzdigniti? To je vprašanje. Magjari so prvi, ki odgovarjajo z magjarsko prev- zetnostjo. Vojsko na Rusa! vpijejo, in dostavljajo: da ne bi bila nobena vojna v Ogerskem bolj „popularna“ nego vojna z Rusi. Da, verjeti je in naravno je, da se plemeniti Magjar Slovana boji in za to Rusa toliko sovraži, kolikor ima žolča. A če bi bila vojna proti Rusu med Magjari popularna, zna se na drugi strani, da bi tudi med Rusi bil boj z Magjari, kteri so Rusom že enkrat pred nogami ležali, popularen. Pravil mi je Slovan, ki je Rusijo prepotoval, da ruski narod Avstrijo pisano gleda največ iz osobne antipatije do Magjara, o kterega slovano-tlačiteljstvu je največ slišal. — Tudi nekteri cislajtanski glasovi so postali strašno hrabri; Poljaki bodo gotovo vse žile napeli, da to vojno miš- ljenje v Avstriji podkurijo in tako — pogubé Avstrijo.

Večina avstrijskega prebivalstva pa gotovo izpozna, da ima Rusija prav, če tirja ono nazaj, kar se jej je s krivico vzelo; večina avstrijskih prebivalcev, razen Poljakov vsi Slovani nečejo nobenega razpora z Rusijo, — najmenj pa vojne. Strašno bi bilo, ako bodo naši rojaki peljani na ruske slovanske brate, samó zato, da Rusija ne sme črno morje rabiti!

Upamo torej, da ne bodo oni magjarski kričači in jezični junaki do svojega namena prišli; upamo, da se bode Avstrija obvarovala nesrečne in pogubne vojne. Dovolj revščine, dovolj hudega, dovolj krvi vidimo že na Francoskem, ni nam treba enacega imeti domá.

Gotovo smemo pričakovati, da bode oni slovenski poslanec, kteri bode v delegaciji voljen, v tej zadevi, ki gotovo pride na vrsto, obnašal se kot pravi Slovenec, Slovan. — Da bodo od delegacij zdaj tirjali neizmerno veliko za „vojne potrebe“, to se sme pričakovati. Go- tovo bodo s tem zadovoljni Poljaki in Magjari. Mi drugi Slovani ne moremo biti. Davek je že tako pre- velik, bog nas varuj še večega. In davek za nepotrebno podpiranje magjarske prevzetnosti in maščevalnosti, za poljske sanjarije, za podpiranje Turkov, ki nam

niso nič mari — ta bi bil najbolj krvav, kar smo ga kedaj po nepotrebnem plačali. —

## Politični razgled.

V gosposki zbornici se je pri adresni de- bati začelo parlamentarno naskakovanje na ministerstvo. Vsakako ja anomalija, da pred poslansko zbornico svoj juriš začenjajo „gospodje“, kterim je naloga v kon- servativnem smislu posredovati in strasti miriti. Pa kakor je pri nas vse narobe tako tudi to. Unger, knez Auersperg in Lichtenfels so ministerstvu prilivali usta- voverni krop bahaje se s svojim avstrijskim domo- ljubjem; kar so povedali, smo že vse čuli in brali dru- god in bolje. Potocki je bil zagovarjaje ministerstvo res pomilovanja vreden. Mož je naglašal svojo povsod priznano poštenost in korektno ustavoverno postopanje. Zbornica mu je morala pritrditi, a vendar je ostala pri svoji nasprotni adresi. Generalno debato je končal kranjski Anastazijus Grün z navadnim zasmehovanjem vsega tega, kar tirja in počenja opozicija. Potocki se bode še večkrat jokaj: če so konservativni elementi gosposke zbornice tako nespravljeni, potem ni videti, kje bode ministerski predsednik našel stranko, ki se bode hotela pogajati in spravljati. Kakor naznanja telegraf se je adresa vsa sprejela v drugi seji. Mini- stri Petrino, Taaffe in Tschabuschnigg so s slabim vspehom zagovarjali vlado.

V poslanski zbornici je predložila vlada nek- tere osnove novih postav, med temi eno o brambi ob- činstva proti svojevoljnosti sodnijskih uradnikov. Po- slanec Klier in tovariši svetujejo, naj se vladi naloži, da pri cesarju izposluje, ka se za 6—8 dni preloži za- četek delegacij. Klierov nasvet ne obvelja kot nujen in se preloži na dnevni red druge seje, v kteri se je po telegraficnih poročilih sklenilo, naj se Klierov nasvet izroči adresnemu odboru, ki ima v 24 urah o njem poročati. Poleg tega so se izvolili nekteri novi odbori in potrdile volitve nekterih novih državnih poslancev iz Pemskega.

Popolna negotovost vlada o tem, ali se bodo de- legacije mogle sniti na določeni dan ali ne. Poslan- ska zbornica ima sicer pred seboj neko osnovo adrese, a ne vé v očigled najnovejšim homatijam, kaj bi ž njo, ali bi vlado napadala ali jo za zdaj pustila v miru. Edino prava misel je ta: Državni zbor mora negledé na cislajtanske zadeve voliti delegacijo, kteri itak ni odgovorno cislajtansko, ampak skupno državno mini- sterstvo. Ako hoté ustavoverneži potem domá dalje eksperimentirati, naj eksperimentirajo: svojega toliko naglašanega avstrijskega patriotizma s tem ne bodo do- kazavali, kakor sploh enakih dokazov v dejanji od njih nismo vajeni.

„Wien. Ztg.“ naznanja, da ni res, kar se je go- vorilo o odstopu grofa Beusta.

Česki listi se odločno izgovarjajo proti vojski z Rusijo, tem bolj pa pritiskajo o g e r s k i k vojski.

Ruska je zdaj svojo odpoved od pariške po- godbe tudi izročila v Carigradu; telegraf trdi, da je pisana v jako pomirljivem duhu in da iz nje ne bodo izvirale nikakoršne homatiije. Tako gladko stvar pa menda vendar ne pojde. Res da evropske vlade ne vedó naprej, a tudi Rusija ne pojde nazaj. Skupen pro- test proti ruski okrožnici se v Petersburgu ne bode predajal, ber se vlade bojé, da bi bilo to preveč gro- zeče in bi utegnulo stvar še bolj zamotati. Tudi na prvi mah tako hrabri časnikarji po malem popuščajo in si ne vedó pomagati, ker od dotičnih vlad nimajo inspiracij, ker vlade same ne vedó, kaj bi inspirirale. Samo Ruska je odločna. Iz Ruske se poroča, da vlada vedno vojake sklicuje in jih zbira ob granicah in uradni list oglašá carjev dekret, ki vojnemu ministru nalaga, naj izdela postavo o armadini rezervi in o tem, kako bi se splošna brambovska dolžnost vpeljala za vse stanove.

16. t. m. so v M a d r i d u izvolili vojvodo Aosto s 161 glasovi za španjskega kralja. 63 jih je glasovalo za republiko, 16 jih ni glasovalo, drugi glasovi so se razcepili na razne kandidate. Torej je nesrečna Španjska vendar srečno ulovila novega kralja; naj bi se ne imela nikdar kesati.

Z bojišč a ni novega slišati. Videti je, kakor da bi se obe stranki zbirali in pripravljali k zadnjemu odločivnemu udarcu. Med tem pripravljajem se je oglašil nov miroven golobček. Angleški poročnik je prišel z novimi mirovnimi nasveti v Versailles. Po teh nasvetih bi Francoska plačala vojno odškodnino, mejne trdnjave bi se podrle, Elzasija in Lotringija bi postale neutralne in velevlasti bi prevzele garancijo, da Francoska te pogoje vestno izpolni. Na evropskem kongresu, ki bi to določeval, razpravljalo bi se tudi orientalsko vprašanje.

## Razne stvari.

\* (Imenovanja.) Državni pravdnik dr. Mulley je imenovan za višega državnega pravdnika v Gradcu; za svetnike višje deželne sodnije v Gradcu sta imenovana, deželne sodnije svetnik Janez Heinricher in državni pravdnik dr. Ernest pl. Lehman, dozda oba v Ljubljani. Izmed teh treh je samo g. Lehman zmožen pismenega slovenskega jezika.

\* (Volitev g. dr. M. Reiserja) za mestnega

župana v Mariboru je vsled najvišjega sklepa 8. novembra t. l. potrjena. Naj bi novemu županu obveljalo, da nekoliko v red spravi srenjske zadeve, ki sedaj niso najbolj oskrbljene. Pri mariborskih malostnih strankah bo to res velika težava.

\* (Prof. dr. Maassen) s znanstvenimi opravili preobložen se je odpovedal predsedništvu konservativnega društva v Gradcu. Ustavoverni časnikarji so hoteli s tega dokazovati nek razpor v konservativnem taboru, kar se pa ni potrdilo.

S. (Brežanka.) Iz Brega pri Trstu se nam piše, da se je letos Brežanka prav dobro obnesla, da je vredna svojega imena. Mnogo kupcev, domačih in ptujih prihaja snubit izvrstno kapljico, kateri cena ni previsoka, namreč: vedro, (čeber 40 bokalov — 6 gld., črna po 8—9 gld.

\* (Deputacija tržaških okoličanov) je v nedeljo 6. dne t. m. odrinila na Dunaj, da prosi presvitlega cesarja, da izpusti tiste okoličane od brambovcev, ki so že pred služili v razpuščenem batalijonu, in da predlaga mu še druge reči, v katerih se jim tukaj krivica godi. Može slovenski, ki so za to poslanstvo

zbrani bili, vredni so tega zaupanja; so namreč: že dobroznani g. Nabergo j, mestni poslanec in kmetiški posestnik iz Proseka, — g. Martelanec, kmetiški posestnik iz Barkole, izgled iskrenega narodnjaka celi okolici, okinčan sè zlato svetinjo l. 1848., ko se je zabilo pod njegovim vodstvom, da se Pijemontez niso mogli izkrcati pri Barkoli, — in še tretji: mlad kmet pa značajin in izveden mož, posebno izvrsten govornik. Ti može v narodnem kostumu se bodo ali so se že predstavili cesarju in mu odkritosrčno potožili krivice, ki se jim godé od strani vlade in magistrata. Rado vedni pričakujemo brzojavnega poročila od njih, da izvedemo, kaj so opravili. Nadjamo se trdno, da pred prestolom Njegovega Veličanstva pravico najde zvesti Slovenec in da ne obupa, da mu Avstrija noče mila mati biti. Slovenci so jej pravi graničarji na obalih jadranskega morja, po katerih že hudó škilita nikdar siti Italijan in Prus; naj bi mogočni cesar sam jih milostno pod svoje krilo vzel!

Nov.

### Dunajska borska 18. novembra.

Srebro . . . . . 124 " 75 "  
Napol. . . . . 10 " 26 "

### Zaloga cerkvenih tkanin.

Jemljem si čast naznanjati čestiti duhovščini, da sem prevzel zalogo prve avstrijske fabrike za

### cerkveno tkanino

in da mi je tako mogoče sprejeti vsa naročila, ki spadajo v to kupčijo, mašne obleke, ornate, tudi baldahine, zastave itd. in ob enem zagotavljam, da bom vsako naročilo opravil najzvesteje in najzanesljiveje.

Tudi pri tej priliki obračam pozornost p. n. občinstva na mnogo fabriško zalogo

### rumburškega platna,

kakor tudi na mojo bogato zalogo blaga za talarje, suknje, hlače, odeje, koce itd.

### J. Kokošinek

„pri tkavcu“,  
v Reiserjevi hiši v graškem predmestju v Mariboru. (6)

### Zalogo cerkvenih tkanin.

## Na prodaj

iz proste roke so: **več hiš** v Mariborskem mestu in predmestjih, ki nesó obilne obresti, **dva vinograda**, **več travnikov** in **dve veliki kmetiji**. Več o tem se zve pri gospodu

### Ignacij-u Sollak-u v Mariboru,

ki tudi posreduje pri kupovanju in prodajanju deželnih pridelkov. (3)

### Pontini-jeva lekarnica „pri zamoreih“ v Gorici (v Rastelu),

Glavna zaloga vsakovrstnih vnanjih zdravil, zdravniškega orodja iz guttaperche, kilnih prevez itd.

Edina zaloga pravega Pagliano-vega sirupa iz Florencije, Moll-ove Seidlitzove štupe melisovca beneškega, in Dehautovih kroglic iz Pariza.

**Krepilna tekočina** (Restitutions-Fluid) za konje, ozdravi vsako zvinjenje in ohrani konje močne in čile do poznih let. —

**Zdravilna živinska štupa** za konje, krave, vole, ovce itd. (3)

## Edino pravo čisto Talmi-zlato.

Vsi od drugod naznanjeni Talmi-zlati predmeti so posnemanja manjše kakovosti.

### Talmi-zlat kinč za večnost.

#### Urne verige iz Talmizlata.

Že 12 let slove urne verige iz Talmizlata zaradi dobrega dela, trajnosti in notranje vrednosti. Vsled čestih ponarejanj teh verig vzbujenih po onem vspehu moramo občinstvo opomniti, da imamo samo eno vrsto tega blaga; torej se mora, kdor hoče pravo Talmi-zlato imeti, obrniti na „Industriehalle in Wien, Praterstrasse Nr. 16.“

#### Briljantski lišp.

Fino delan, za strokovnjake premotljiv, s pravim Talmi-zlatom obrobljen, imitirani briljanti so iz najlepše brušenih strelc ponarejeni, nikoli ne otemne; tudi so drugi biseri krasno ponarejeni. 1 broša f. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 8. 1 par uhanov f. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 8. 1 „šmizetnih gumb f. 1.80, 2, 3, 4. 1 „manšetnih gumb f. 1.50, 2, 3, 4. 1 gospodska igla f. 1.50, 2, 3, 4. 1 briljantski prstan, najfinejši f. 1, 150, 2, 3, 4, 5. 1 križec kot collier f. 1, 2, 3, 4, 5.

#### Cizeliran Talmi-kinč.

1 krasen gospojk collier s križcem f. 1, 2, 3. 1 broša 80 kr., f. 1, 1.50, 2, 3, 4.

1 zvezek drobnjav k uri 40, 60, 80 kr. 1 medaljon kr. 50, 80, f. 1, 2, 3. 1 par šem.-gumb kr. 30, 50, 80, f. 1. 1 gospodska igla kr. 50, 80 f. 1, 1.80, 2. 1 broša za fotografije f. 1, 2.

#### Lišp z koravd

s Talmi-zlato podlago.

1 broša f. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 15. 1 par uhanov f. 1, 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 10. 1 „šem. gumb kr. 80, f. 1, 1.50 2. 1 „manš. gumb f. 1, 1.50 2. 1 gosp. igla f. 1, 1.50. 1 gospojk collier f. 2.50, 3, 4. 1 bracelet f. 2, 9, 3.50, 4.80, 6, 8. 1 rešta sekanih koravd 16 kr. 1 „okroglih „ kr. 30, 40, f. 1.50, 2, 4.

#### Email-lišp,

krasno izdelano ognjeno email na Talmi-zlatu.

1 broša f. 1, 1.50, 2, 3, 4, 5, 6. 1 „s pravimi koravdami in emailom kinčana f. 2, 3, 4, 5. 1 par uhanov f. 1, 1.50, 2, 3. 1 cela email-garnitura, broša, uhani z briljanti f. 3.50. 1 par email-šmiz-gumb, kr. 60, 80, f. 1. 1 „em.-manš.-gumb kr. 80, f. 1, 2. 1 medaljon kr. 80, f. 1, 1.50, 2, 3. 1 email-prstan kr. 60, 80, f. 1, 2.

Težka masivna zapetnica s pravega Talmi-zlata s ponarejenim demantom f. 2, 3, 4.

Pečatni prstan s pravim kamnom za graviranje f. 1, 2, 3.

Nekoliko časa se kupci predrznujejo slabe ure s zvonečim hvalisanjem priporočati, da bi slepili p. n. občinstvo, zlasti provincijalne bivalce. Ti kupci niso niti urarji niti kot trde urarski fabrikanti in o kakovosti ur torej nič ne vedo. Prodajajo n. p. stare ure v pakfonastih okrovi pod imenom ur s precizijskim kolesjem za nove kot tudi druge najslabše ure za prave angleške itd. Vsakdo naj se varuje kupovati take nerabljive ure. Kdor hoče imeti res dobro, regulirano in jeftino uro, naj se obrne na renomirano „Industriehalle, Wien, Praterstrasse Nr. 16.“

### Kaj tacega še ni bilo.

Le f. 10. Prava angl. srebrna cilindrska ura s kristalnimi stekli, minutnim kazalom, nikelijevim kolesjem, z fino pravo Talmizlato verigo z medalijonom in etuijem in poroštenim listom vred, ali ni da bi se čudil?

Le f. 20. Prava angl. najfinejša ognjozlačena srebrna kronometer-ura z dvojnimi okrovom, lepo emailirana s kristalnimi stekli z fino Talmi-zlato verigo in medalijonom ter etuijem in poroštenim pismom vred.

Le f. 17. Prava angl. najfinejša ognjozlačena srebrna kronometer uras prostim okrovom z verigo, medalijonom in etuijem in poroštenim listom.

Le f. 14. Prava angl. Talmi-zlata ura, cilindar najnovejše oblike z dvojnimi kristalnimi steklom, kjer se zaprt vidi tudi kolesje, s Talmi-verigo, medalijonom, etuijem in poroštenim listom.

Le f. 15. Talmi-zlata ura z dvojnimi okrovom, savonette, skakalnica, kristalno steklo, nikelijnim kolesjem s Talmi-verigo, medalijonom, etuijem in poroštenim listom.

Le f. 15. Prava angl. srebrna ankerca s kristalnimi steklom in najfinejšim guillochiranjem, z verigo, medalijonom in poroštenim listom.

### Svetoven čudež.

Le f. 1.30. Prava bronce-ura, da dobrohodi, garantuje se vsacemu.

Le f. 1.50 ali 2. ravno taka fineje izdelana.

Le 10 kr. Generalni ključ za vsako uro.

Kakor znano imamo mi edino pravico prodajati v Avstriji pravo Talmi-zlato in so vsi drugod napovedani Talmi-zlati predmeti posnemanja nižje bira; temu smo porok.

Le f. 17. Prava angl. duplex-ura. Krasna, posebno za take, ki uro trebajo za strapace, kajti take ure so nepokončljive; kdor tako uro kupi, mora reči, kaj tacega ni na vsem svetu več!

Le f. 15 ali 18. Prava angl. Prince of Wales remontoir-ura, najmočnejša s kristalnimi stekli, nikelijnim kolesjem v pravem Talmi-zlatu; imajo to dobroto, da se dadé brez ključa naviti in uravnati; k tej uri dobi vsakdo Talmi-zlato verigo in porošteno pismo.

Le f. 15 ali 18. Prav majhna ura za gospoje; pravo srebro terpozlačena, z pravo Talmi-zlato verigo za vrat z čopkom in najfinejšem etui s poroštenim listom za 5 let veljavnim.

Le f. 4 ali 5. Prava Ženevska kompozicijska žepna ura z najboljim kolesjem, pravo kineško-srebrno verigo, najfinejša oblika z medalijonom in elegantnim etuijem.

Le f. 11. Prava Talmi-zlata ura s kompasom, cilindskim nikelijnim kolesjem s Talmi-verigo, medalijonom, etuijem in poroštenim listom.

Prava Talmi-zlata veriga za gospode f. 1.50, 2, 3, 4, 4.40, dolge udne verige za ovešanja s Talmi-zlata f. 2.80 3, 4, 5.

Prstani s Talmizlata: pečatni prstani s pravim kamenjem za graviranje, kakor tudi ponarejeni demanti, ki svete kakor selnce po f. 1, 2, 3, 4, 5.

Ne regulirane ure 2 f. ceneje.

Čeniki gratis.

Generalna agencija za angleške žepne ure:

**Wien, Industriehalle, Praterstrasse Nr. 16.**